

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II informacyjny

EW/4 Nr. 20365/II

7223 15
Pocztą polową 53 11. 1921 r.

DO
GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

W W a r s z a w i e .

W załączeniu przesyła się do wiadomości odpis wyciągu z raportu AttacheWojsk.P.P.w Rzymie o konkursie hipicznym we Włoszech.

1 załącznik:

Otrzymują:
Gen.Adjut.Nacz.Wodza.
Inspektorat Jazdy
M.S.Wojsk.Dep.I.Sekeja 2.

Za zgodność:

Szef Oddziału II:

MATUSZEWSKI m.p.

Ppużkownik p.d.Szt.Gen.

*Skonkrety
ppth*

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. Dz. 7223 15 dnia 14 / 11 1921 r.

Wzrost

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ATTACHE WOJSKOWY PRZY POSELSTWIE POLSKIM
= W RYMIE =

26 kwietnia 1921.

601

661.

NACZELNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH

ODDZIAŁ II SZTABU.

w W a r s z a w i e

Jak już zameldowałem w moim raporcie z dn 18 kwietnia Nr 586 wyjechałem 19 kwietnia do Nizy oficjalnie zaproszony przez Komitet Wojskowy Hipiczny Francuski dla asystowania na konkursie wojskowym międzynarodowym. Nie chcąc opuścić tutejszą placówkę na dłużej jak na 6 dni, przyjechałem w połowie tygodnia konkursowego t.j. 19 kwietnia. Przejście było bardzo uprzejme, gdyż oprócz mieszkania i jedzenia bezpłatnego w jednym z najlepszych hoteli Nicejskich, dano mi również do dyspozycji automobil.

W konkursie udział brali oficerowie włoscy, szwedzcy, szwajcarscy i francuscy.

Okazała się wyższość szkoły jazdy włoskiej, gdyż przeważną ilość nagrod otrzymali Włosi. Komitet Konkursu wyraził mi oficjalnie życzenie aby w r. 1922 oficerowie polscy nie omieszkali wziąć udział w konkursach. Wobec wysokości nagrod i zwrotu kosztów przjazdu do Nizy dla jeźdźców i koni, wzięcie udziału naszych oficerów w takich konkursach byłoby pożądane.

W teatrze podczas uroczystego przedstawienia zaproszony zostałem do loży Króla Belgijskiego i gdy grano hymn narodowy

włoski, belgijski, szwedzki, szwajcarski, załowano, że wobec braku nut
nie można było grać hymnu polskiego.

Prosiłbym o przesłanie kilka egzemplarzy marszu narodowego
polskiego, aby w czasie uroczystości międzynarodowych mógł on być
zagrany.

Attaché Wojskowy:

(Poninski/

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II informacyjny

Bw/4 Nr. 20367/II

Wroczy

DO

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

w Wa r s z a w i e .

W załączeniu przesyła się do wiadomości odpis raportu Attache
Wejsk.P.P.w Rymnie z 15.4. 1921.r. Nr.578 ze spraw wewnętrznych
o organizacji związków narodowych i bojówek dla zwalczania komu-
nizmu.

1 załącznik:

Otrzymują:
Gen. Adjut. Nacz. Wodza.
H. S. Inż. Of. łączn.
M. Sp. r. Wewn.

Za zgodność:

S. Kordecki

szef Oddziału II:

MATUSEWSKI m.p.

Ppużkownik p.d. Szef. Gen.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. Dz. 7244/35 dnia 14 V 1921 r.

.....
.....

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ATTACHE WOJSKOWY PRZY POSELSTWIE POLSKIM
= W RZYMIE =

578

15 kwietnia 1921

NACZELNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ODDZIAŁ II SZTABU.

w Warszawie

W załączeniu przesyłam w liczbie 5-ciu egzemplarzy
raport "Do. spraw wewnętrznych".

Attaché Wojskowy:

(Poninski/

Rzym dnia 18 kwietnia 1921

Do spraw wewnętrznych.

ATTACHE WOJSKOWY PRZY POSELSTWIE POLSKIM
= W RZYMIE =

Niejednokrotnie w raportach naszych zdawaliśmy sprawę z organizacji "Związkowców bojowych", organizacji wywołanej przez naturalną reakcję przeciw chaosowi rozpanoszonego we Włoszech komunizmu. Związki te mają tę dobrą stronę, że właściwie przez uczucia patriotyzmu nie rządzą się żadnym partyjnym hasłem i dopuszczają w szeregach swoich, przy dyscyplinie efektywnej, najszerszą swobodę myśli i zasad, do tego stopnia, że znajduje się pomiędzy nimi spora ilość republikanów. Bataljony na które związek jest podzielony, otrzymały wytracanych dowódców z pomiędzy wyższych oficerów i pomimo początkowych braków, powoli wreszcie wprowadza się posłuch i poważne traktowanie zapoczątkowanej sprawy.

Rząd oficjalnie usunął się od jakiegokolwiek organizacyjnej pomocy, nie oficjalnie jednak wspiera rozwój Związkowców w Kraju o ile może.

Organizacja była dopiero jedną częścią całości; ta odbyła się łatwiej i nastąpiły stosunkowo mało trudności. Drugim i daleko trudniejszym zadaniem jest racjonalne susytkowanie i zastosowanie otrzymanej siły która przedstawia już dziś bardzo poważny czynnik. Pod tym względem sprawa stoi dziś na punkcie przełomowym i Rząd jest w poważnym kłopotcie przy rozmaitych objawach akcji Związkowców, których już popierać nie ma prawa.

Rzecz prosta że centralizacji w urzędzeniu Związków jest niemożliwą ze względu na bardzo rozmaite warunki miejscowości w których zakładają się i funkcjonują. Są miejsca gdzie nie tylko wprowadzenie ich nie natrafiło na żadne przeszkody, ale nawet, dzięki tolerancji ideowej o której wspominaliśmy, bywały wypadki, jak w Mirtetto i S. Angelo in Colle, że ligi socjalistyczne przechodziły na ich stronę, zdając standardy, dokumenty i pieczę-

cie i łącząc się w Związki, byleby w ten sposób mieć zapewniony spokój i pracę bez przerw, gwałtów i polityki.

W innych jednak miejscach rzecz ma się inaczej: tam gdzie socjaliści występują obronnie, dochodzi do ciągłych i coraz częstszych starć, gdzie dotychczas zawsze Związkowcy bywają górą. Ci jednak niestety nie zawsze ograniczają się do akcji, dążącej do uspokojenia, nie tylko występują natychmiast przeciw wszelkim wyrotowym zapoczątkowaniom; ale na swoją rękę robią karne wyprawy, palą izby pracy, gromią i niszczą siedziby Lig Socjalistycznych i wywołują formalne bitwy, które niejednokrotnie kończą się zabiciem kilku lub kilkunastu osób, a poranieniem dużo większych ilości. Prasa socjalistyczna uderza na alarm w całym kraju, bo wypadki o których wspominały, ramifikują się po całym Włoszech. I tak wiadomości tylko z 14. IV. 1921. przynoszą fakty następujące: w Pizie sekretarz Ligi Socjalistycznej zabity strzałami rewolwerowymi; w San Sepalcro koło Florencji - Izba Pracy spalona; w Livorno także Izba rozgromiona doszczętnie; w Cecinie zorganizowana karne wyprawa w celu zniszczenia klubu socjalistów; w Parmie dom "Unione Sindacale" - rozgromiony; w Fegoniago rozbito Kooperatywę Izby Pracy; w Rovigo zabito Szefa Ligi i spalono dom drugiego; w Ragusie Sycylijskiej 5-ciu robotników zabito, około 100 raniono.

Fakty te przy częstym powtarzaniu się drasnią ludność i coraz już w niektórych miejscowościach wrogi dla Związkowców objawy. Zbliżający się porządek wyborów zaostrza sytuację i wielu doświadczonych ludzi boi się, by wybory te nie przeszły pod hasłem gwałtów i przemocy. W tym bowiem wypadku Związki mogą odegrać albo rolę poważnie wspierającą akcję wyborczą Rządu, albo też mogą ją skompromitować niewczesnymi wystąpieniami wprowadzającymi chaos w projektach ogólnych.

Byłoby wszystko dobrze gdyby wybory miały się odbyć w obecnej chwili, do 10-go maja jednak jest zadużo czasu w którym zbyt duża gorliwość Zwią

skowcow mogłaby dużo skompromitować.

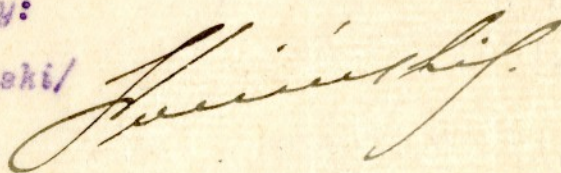
Wobec tego ^{ze fasciści egzytują w rólowny, by w stosunku do socjalistów nie było to -} ~~co powyżej wspomnieli, Rząd nosi się z myślą zurytkowania~~ ^{jeuymu, ale nowi agentki w wielu klubach} ~~Świązkow w inny sposób: ponieważ wiadomości chodziłoby o wzmocnienie elementu~~ ^{wiadomości} ~~włoskiego na wszystkich pograniczach, Rząd chciałby~~ ^{przej} ~~przej zreformować do~~ ^{przej} ~~pewnego stopnia tendencje~~ ~~Świązkow i użyć ich w przyszłości jako pewnego~~ ~~rodzaju strazy kresowej, wzmocniającej włoski element na pograniczu.~~

Przyślabo to tem Ratsiej, ze przy piernotnym zakładaniu Świązkow, taką właśnie była idea d'Annunzio. O ile man wiadomo od osob kompetentnych, dla organizacji tych szuka się obecnie wzorow w Grenzwehrach niemieckich i poczyniono juz w tym kierunku powazne kroki. Wogole wpływy niemieckie w dalszym ciągu i coraz powazniej wkraczają w raswoj zycia włoskiego w obecnej chwili. Zauwaza się wewod turystow silnie przewazającą ilosc niemcow, ktorzy po osęci ze względu na najmniej zły stan swojej waluty, poczęci zas dla celow ekonomicznych i propagandowych w wielkiej ilosci do Włoch napływają.

Co do znaczenia tej propagandy w sprawie Śląskiej jako tez wogole w sto sunku Włoch do Polski, zreferujemy w najblizszym czasie.

Attaché Wojskowy:

(Poninski/

27 kwietnia 1921

ATTACHE WOJSKOWY PRZY POSELSTWIE POLSKIM
= W RZYMIE =

610

NACZELNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH

ODDZIAŁ II SZTABU.

w W a r s z a w i e

Przesyłam w załączeniu w liczbie 4-ciu egzemplarzy
raport "Do spraw wewnętrznych" i "Zewnętrznych"

Attaché Wojskowy:

(Poninski/

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Do spraw zewnętrznych

Jeszcze funkcjonują graniczne komisje włosko-serbskie i praca ich idzie dosyć powoli, ze względu na trudność na gorzystym terenie linii, wykreslonych na kartach.

Tymczasem odbyło się 25/IV oddanie pod władzę Jugosławji wysp, niegdys zajętych przez legjonistów d'Annunzia i od tego czasu utrzymywanych przez załogi włoskie. 25 b.m. pięćdziesięciu zandarmow serbskich wylądowało w Veglji, pod dowództwem majora, który oznajmił, że bierze wyspę w imieniu rządu belgradskiego.

Oddział karabinierow i straży pogranicznej oddał honory wojskowe, poczem bez żadnego incydentu, tak z jednej jak z drugiej strony, wsiadł na kontrtorpedowiec "Slocco" dla przewiezienia do Poli.

Wrzesz z wojskowymi wsiadło na statek kilkadziesiąt osob z ludności cywilnej, które nie chciały pozostać pod panowaniem serbskieni. Przyjęto ich w Poli entuzjastycznie i komitet dla wychodźcow przygotował im odpowiednie rozmieszczenie.

Attaché Wojskowy:

(Poninski/

Rzym dnia 27 kwietnia 1921.

Do spraw wewnętrznych

Jak doniesiono z Innsbruka, radość ludności z powodu tryumfu idei zjednoczenia Niemiec w plebiscycie znikła po otrzymaniu wiadomości z Bolcano, że faszyci z Werony napadli na pochod tamtejszego ludu w strojach narodowych, rzucając bomby i strzelając, co spowodowało śmierć 4-ech osób i zraniło około 40. Natychmiastowo tłum zebrał się przed konsulatem włoskim, krzyjąc "Precz z Włochami! Precz z barbarzyństwem!". Policja nie dopuściła do gwałtów. Tłum jednak napadł na restauracje, gdzie zbierali się Włosi, którzy musieli szukać schronienia. O północy napad na konsulat włoski powtórzył się. Policja i tym razem czuwała. Nadbiegli posłowie Steidler i Stráßner, którzy uspakajali tłum, tłumacząc im że demonstracje te mogą zaszkodzić tylko Niemcom poddanym Włochom. Nadjechały też 2 automobile ze sztandarami, gdzie studenci trzymali wszystkie sztuki graniczne z frontu bawarskiego, ażeby zamianifestować zjednoczenie Tyrolu z Bawarią. Tłum z automobilami tryumfował ze śpiewem po mieście. 26-go b.m. na wielu domach i gmachach publicznych powiewały różobne chorągwie z powodu rozlewu krwi w Bolcano. Konsul włoski wyraził swe niezadowolenie z powodu zajść z przednia i był oficjalnie przez kapitana prowincjonalnego przeproszony.

Plebiscyt ^{w Tyrolu} wynosi 115,000 głosów pomyslnych, i 1600 głosów przeciw Unji z Niemcami, a zatem widac, jak już doniesliśmy w ostatnich raportach, jak tamtejsza ludność jest czytao niemiecko usposobiona.

Attaché Wojskowy:

(Foninski/

